

Onderwerp Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid
2016

Steller F.P. Hiemstra

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 76 98 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 5296345

Datum 21-10-2015 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u het Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid voor het jaar 2016 aan.

In het plan rapporteren we over de voortgang van onderzoeken vanuit voorgaande jaren en geven we aan welke onderzoeken we in 2016 uitvoeren, zodat in één document integraal alle (lopende en nieuwe) onderzoeken in het kader van artikel 213a van de Gemeentewet zijn opgenomen.

In de gemeente begroting staan besparingen op de organisatie ingeboekt die nog concreet ingevuld dienen te worden en die niet volledig opgelost kunnen worden door verdere efficiëncymaatregelen binnen de organisatie. Er zal hierbij ook gekeken worden naar de inrichting van de organisatie. In 2014 hebben we een organisatie brede doorlichting gehad naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de gemeentelijke taken. Met behulp van de bevindingen van deze onderzoeken willen we gerichter organisatieonderdelen verder doorlichten en op basis daarvan maatregelen treffen voor de invulling van deze besparingen. Wanneer de uitkomst van dit onderzoek bekend is zullen we uw raad informeren.

Naast deze onderzoeken stellen we voor één aanvullend onderzoek op te nemen in het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid voor 2016:

- In de ontwerpbegroting 2016 hebben we een besparing ingeboekt van 2 miljoen euro vanaf 2017. Deze besparing willen we invullen aan de hand van een maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA) op de effectiviteit van activiteiten die we op dit moment extern hebben belegd.

Onderzoeksplan Doeltreffendheid en Doelmatigheid
2016

Voor nadere informatie verwijzen we u naar het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2015 dat als bijlage is toegevoegd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink

Onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2016

1. Algemeen

Op grond van artikel 213a Gemeentewet moet ons college periodiek onderzoek doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door ons gevoerde bestuur. Onder 'het door ons gevoerde bestuur' wordt zowel verstaan aspecten van interne bedrijfsvoering als extern gericht beleid. Het betreft onderzoek voor het dagelijkse bestuur; dit in tegenstelling tot de rekenkamer(funcitie) die onderzoek verricht in opdracht van het algemeen bestuur (uw raad).

Ex artikel 213a heeft u in uw Verordening Onderzoeken Doelmatigheid en Doeltreffendheid vastgesteld dat wij u jaarlijks een onderzoeksplan aanbieden met daarin:

- De onderzoeken naar de doeltreffendheid van enkele delen van programma's/ paragrafen;
- De onderzoeken naar de doelmatigheid van (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie.

2. De onderzoeken in perspectief

Het houden van onderzoeken, evaluaties e.d. is een vanzelfsprekendheid binnen onze gemeente. De rode draad van al deze onderzoeken is dat deze een oordeel moeten opleveren over doelmatigheid en/ of doeltreffendheid van de gemeente en dat de onderzoeken een verband hebben met het collegeprogramma en de programmabegroting. De onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur die in dit onderzoeksplan zijn opgenomen, vormen slechts een deel van de onderzoeken die binnen de gemeente Groningen worden uitgevoerd.

3. Kader en uitgangspunten

In deze context verstaan we onder:

- Doelmatigheid:* De mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.
- Doeltreffendheid:* De mate waarin de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Zoals gezegd, staan in dit onderzoeksplan dus niet alle onderzoeken die in de loop van het jaar binnen de gemeente zijn c.q. worden gehouden, maar alleen de onderzoeken die ex artikel 213a lid 1 van de Gemeentewet worden uitgevoerd. De criteria om in het onderzoeksplan te worden opgenomen zijn:

1. Het onderzoeksobject moet zowel door raad als door college als relevant worden aangemerkt; ofwel het onderzoek moet een verband hebben met de programmabegroting.
2. Spreiding van de onderzoeken over de diverse programma's en gemeentelijke organisatieonderdelen.

De presentatie van de onderzoeken gebeurt middels een format met daarin achtereenvolgens:

- Onderzoeksonderwerp;
- Relevantie van het onderzoek;
- Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek;
- Rapportagemoment.

4. Onderzoeksplan 2016

In de gemeente begroting staan besparingen op de organisatie ingeboekt die nog concreet ingevuld dienen te worden en die niet volledig opgelost kunnen worden door verdere efficiencymaatregelen binnen de organisatie. Er zal hierbij ook gekeken worden naar de inrichting van de organisatie. In 2014 hebben we een organisatie brede doorlichting gehad naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de gemeentelijke taken. Met

behulp van de bevindingen van deze onderzoeken willen we gericht organisatieonderdelen verder doorlichten en op basis daarvan maatregelen treffen voor de invulling van deze besparingen. Wanneer de uitkomst van dit onderzoek bekend is zullen we uw raad informeren.

Naast dit onderzoek stellen we voor één aanvullend onderzoek op te nemen in het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid voor 2016. Het betreft de volgende:

- Maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA)

In onderstaand format wordt dit onderzoek nader toegelicht.

Onderzoek	Maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA)
Relevant	In de ontwerpbegroting 2016 hebben we een besparing ingeboekt van 2 miljoen euro vanaf 2017. Deze besparing willen we invullen aan de hand van een maatschappelijke kosten en baten analyse (MKBA) op de effectiviteit van activiteiten die we op dit moment extern hebben belegd.
Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek	De MKBA richt zich op alle activiteiten die we op dit moment extern hebben belegd. Het betreft zowel gesubsidieerde activiteiten als activiteiten die we op een andere manier (deels) extern hebben belegd.
Rapportage klaar	Halverwege 2016

5. Voortgang onderzoeken uit eerdere jaarplannen

5.1 Nog lopende onderzoeken

Onderzoek	Sociale teams
Relevant	Aan de hand van de nota 'Met elkaar, voor elkaar' (OS 13.4064391) werken we aan de inrichting en inregeling van de gebiedsgerichte aanpak. Onderdeel van deze aanpak is de werkwijze van sociale teams in de verschillende gebieden. Sociale teams hebben tot doel de maatschappelijke ondersteuning van wijkbewoners doeltreffender (o.a. aan de hand van een integrale aanpak) en doelmatiger (kostenbesparend) te laten plaatsvinden. De doeltreffendheid en doelmatigheid wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van een MKBA (Maatschappelijke Kosten Baten Analyse). De resultaten hiervan gebruiken we bij de verdere inrichting en uitrol van de sociale teams.
Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek	De MKBA richt zich op de sociale teams aanpak in de zes gebieden waarin in 2014 sociale teams operationeel zijn: Beijum, Korrewegwijk/De Hoogte, Lewenborg, Oosterparkwijk, Vinkhuizen, Selwerd/Paddepoel/Tuinwijk.
Stand van zaken	Het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de sociale teams werkwijze in de verschillende wijken loopt. De rapportage hierover verschijnt eind 2015.
Rapportage klaar	Eind 2015

Onderzoek	Bundeling gemeentelijk vastgoed
Relevant	<p>In het Coalitieakkoord 2014-2018 "Voor de verandering" is aangegeven dat we vastgoed willen gaan bundelen en integraal naar de vraagkant ervan willen kijken. Door bundeling en effectievere inzet van het vastgoed willen we een besparing van structureel 2 miljoen euro realiseren vanaf 2017. In 2016 houden we rekening met een incidentele besparing van 1,4 miljoen euro.</p> <p>Daarnaast krijgt vastgoed een bredere strekking; de gebiedsgerichte werkwijze en het opheffen van de harde scheidslijn tussen het sociale en fysieke domein maken de bundeling van huisvestings- en vastgoeddata nodig om vraag en aanbod beter op elkaar af te kunnen stemmen.</p>
Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek	Er heeft een organisatie brede doorlichting plaats gevonden naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van vastgoedtaken.
Stand van zaken	Het inrichtingsdocument wordt naar verwachting in november 2015 vastgesteld. Na vaststelling wordt de raad schriftelijk geïnformeerd.
Rapportage klaar	Eind 2015

Onderzoek	Oprichting Noordelijk Belastingkantoor
Relevant	In het kader van de kerntakendiscussie en de invulling van de taakstellingen op de gemeentelijke organisatie onderzoeken we samen met Hefpunt het besparingspotentieel van een nieuw Noordelijk Belastingkantoor. Dit onderzoek komt voort uit één van de deelonderzoeken die in 2014 heeft plaatsgevonden naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van de gemeentelijke taken.
Reikwijdte en onderzoeksmethode van het onderzoek	Het - zoveel mogelijk op basis van gegevens uit bestaande onderzoeken - in beeld brengen van de huidige situatie bij Hefpunt en de gemeente Groningen, en de haalbaarheid, alsmede de voor- en nadelen voor beide partijen van het te onderzoeken scenario: <i>"Gemeente Groningen en de drie Waterschappen die Hefpunt hebben opgericht, richten een Noordelijk Belastingkantoor op voor lokale belastingen".</i>
Stand van zaken	In de periode september 2014 tot maart 2015 hebben Hefpunt en de gemeente Groningen een eerste onderzoek uitgevoerd naar een mogelijke belastingsamenwerking. Op basis van de onderzoeksrapportage over deze business case hebben de betrokken besturen het principebesluit genomen om het onderzoek naar oprichting van een gezamenlijk Noordelijk Belastingkantoor (NBK) voort te zetten (zie ook onze brief hierover van juli 2015, kenmerk nr. 5111663). Inmiddels is deze tweede fase van het besluitvormingsproces, de planfase, van start gegaan. In deze fase worden de thema's 'taken en processen/belastingapplicatie', 'P&O', 'financiën en bedrijfsvoering' en 'juridische zaken' verder uitgewerkt. De planfase moet resulteren in een voorstel voor een go/no-go-besluit van de betrokken besturen. De planning is dat de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2016 een besluit kan nemen over het NBK. In de derde fase, de implementatiefase, worden de plannen uitgewerkt tot op detailniveau. Na de implementatiefase is het resultaat een nieuwe organisatie. De planning is dat de nieuwe organisatie op 1 januari 2017 operationeel is bij positieve besluitvorming over de vorming van het NBK.
Rapportage klaar	1 ^o kwartaal 2016